

Megkoszorúztuk az Ady emlékhelyet, megnéztük a falut, ahol a második bécsi döntés értelmében húzódott a magyar határ. 4 évig újból Magyarországhoz tartozott az elcsatolt országrészből Erdély északi fele.

Tordai hasadék: Bámulatosan szép vidékre érkeztünk. A táj történelmi időket idéz, Szent László itt harcolt a pogányok ellen. Itt lehet találni a híres „Szt. László pénzeket” amelyből mindannyian szerettünk volna hazahozni pár darabot szeretteink megajándékozására. A fotó tanulsága szerint szorgalmasan kerestük a zsákmányt.

Nagyvárad: Kiss Török Ildikó pódiumműsora méltó befejezése volt gazdag kulturális programunknak. A művésznő megrendítő előadásában hallgattunk meg egy olyan irodalmi csemegét, amelyet legnagyobb íróink-költőink műveiből állított össze. Késő délután indultunk haza felé, fáradtan, de a szép emlékek hatása alatt örömmel állapítottuk meg, hogy a kitűzött célunkat teljesítettük. Megszabadultunk a hungaropesszimizmustól és a kappanhájtól. Helyette feltöltődtünk vidámsággal, szépséggel, gazdag és értékes történelmi irodalmi ismeretekkel, hazaszeretettel.

Utószó (helyett): Ahhoz, hogy egy zenekar tökéletesen szóljon, a karmesternek kell zseniálisan vezényelni. *Szarka Gyuri* bácsi nagyszerű karmester: összehangolta mindazok munkáját, akik biztosították számunkra a kifogástalan ellátást, a meglátogatott helyszíneken a vendégfogadást, a kulturprogramokat, azt, hogy a megígért gazdag programot sikerült teljesíteni, sőt túlteljesíteni. Kedves Gyuri bácsi, mindannyiunk nevében: Köszönöm.

2004. augusztus 31.

Csikszentgyörgyi- Ficzus Margit

Erdély - anyám

Erdély- anyám, szent álmok földje Te,
Hadd zengjen rólad fiad /lányod/ éneke.
Szálljon dalom a völgyben s bérceken
Hirdetve büszkén, mi vagy énnekem:
Több, mint kalász, mely kenyeret terem,
Több, mint agyagba vágott sírverem,
Több, mint szülőföld, több mint csak hazám,
Több, mint... mint az élet s halál is talán...

Ki itt született, csak az érti meg
Hogy miért imádom áldott rögödet.
Mely döbbenetes erő köt ide,
Hol lázban dobban Erdély nagy szíve.
S miért dagasztotta lelkem büszke gög,
Hogy szülőföldem Erdély, ez a föld.
Mikor először felfigyeltem én
A csősz tűzre a Meszes tetején.

Ki érti meg, hogy mi e szent varázs,
Mely bennünk izzik, mint tüzes parázs.
Hogy miért szeretjük, ki tudhatja azt
A télből szökkent erdélyi tavaszt,
És mit dalol a nyári napsugár,
Hol Maros vize csendben folydogál,
S mit hervadáskor süvítve mesél
A Hargitának tetején a szél.

A csiki fenyő miért integet,
Ha közeledni érzi a telet
S ha beköszönt az ősz után a tél,
A Királyhágón miért ül meg a szél.
Miért csillog a Retyezát hava,
Miért szomorú a tilinkó szava.
S miért könnyezik pásztor e bús dalán
A lucfenyő a Nyegoj oldalán.

A tiszafa miért olyan vaskemény
A gyergyói havasok peremén.
S a sziklán, mely oly elhagyott, kopár,
Miért virít a havasi gyopár.
A Gyilkos tóba rohanó patak
Honnan hord annyi ezüstös halat.
Küküllő mentén miért nehéz a bor
S a Körös sodra miért zakatol...

A Bucsecs tetőn felgyúló tüzek,
S a Szamos partján hajlongó fűzek
Mind szent varázsod hirdetik nekem
Erdély-anyám s öledbe hull fejem...
S ha sorsom egyszer Tőled elvezet
Megcsókolom majd drága földedet.
S a por, mi akkor arcomra tapad
A szemfedőm lesz messzi hant alatt!

Ismeretlen költő

Dr. H. Tóth István kandidátus, egyetemi vendégoktató

Olvassuk együtt!

Petelei István: Csifő fráter és a lova

Az író, Petelei István (1852-1910) a méltatlanul elfeledett magyar írók körébe tartozik, pedig világirodalmi mértékkel mérve is a századforduló legjelentősebb hazai, műfajteremtő alkotói közé tartozott. Ma már a nevét sem ismeri az átlagos olvasóközönség.

De ki is volt Petelei István?

Erdélyi örmény-székely keverék családban született 1852. szeptember 13-án. Élete nagy részét Kolozsvárt és Marosvásárhelyt élte le. Író, hírlapíró, aki 1886-ban megindította és szerkesztette a „*Kolozsvár*” című lapot. Elismert, olvasott íróként sem igen publikált fővárosi lapokban. 1888-ban ő hívta életre az *Erdélyi Irodalmi Társaságot*. Az olvasás, a nyelvtudás, a művészetek szeretetét s pártfogását otthonról, sokgyermekes családjából vitte magával. Filozófiai és teológiai problémák foglalkoztatták, ám ezeknek hirtelen hátat fordítva az építészet iránt érdeklődött a pesti műegyetemen. E tapogatózás, említésre érdemes kísérlet után a történelem és a régészet foglalkoztatta a bölcsészkaron. Az innen továbbragadó új élmény sem sokáig váratott magára, ez lesz a természettudomány. DARWINnak a leszármazással kapcsolatos tanai nyomán egészen közel került ahhoz a biológiai determinushoz - hitvallója is lett -, amely azidőtájt ZOLA naturalizmusát formálta. Am ifjúsága ezen eszméitől Petelei később eltávolodott.

Az 1880-as évektől fellépők, egy új nemzedék: GOZSDU ELEK, PETELEI ISTVÁN,